

Sygn. akt I C 974/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Maria Stelska

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Krawczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 września 2013 roku w Lublinie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko (...)Uniwersytetowi (...) z siedzibą w L.

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda R. S. na rzecz pozwanego (...) z siedzibą w L. kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 974/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 czerwca 2012 roku, skierowanym do Sądu Okręgowego w Krakowie, powód R. S. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w K. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że pozwany (...) z siedzibą w L. winien zapłacić na rzecz powoda kwotę 269.479,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 171.665,26 zł od dnia 31 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty i od kwoty 97.813,02 zł od dnia 16 września 2010 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód w dniu 15 grudnia 2009 roku zawarł z I. G. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w L. umowę na wykonanie robót instalacji sanitarnych, wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej, klimatyzacji w ramach projektu „(...) w S.”. Dnia 14 maja 2010 roku (...) (Wykonawca) zwrócił się do pozwanego z wnioskiem o zatwierdzenie Podwykonawcy (...) R. S.. Wskazano, iż pozwany nie zgłosił sprzeciwu w terminie 14 dni, co do osoby Podwykonawcy, tj. powoda.

Za wykonane prace powód wystawiał I. G. (Podwykonawcy) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) faktury VAT, które początkowo były regulowane terminowo, jednakże po pewnym czasie (...) zaprzestał uiszczania należności, wobec czego powód i (...) rozwiązali przedmiotową umowę za porozumieniem stron. Ponadto wskazano, iż (...) uznał istniejące zadłużenie na łączną kwotę 269.478,28 zł. Następnie powód został poinformowany, że I. G. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w dniu 27 lipca 2010 roku z winy (...) S.A. (Wykonawcy) odstąpił od umowy i zlecił (...) S.A. dokonanie zapłaty zaległej kwoty na rzecz powoda. Podniesiono, iż pomimo zawarcia porozumienia firma (...) nie spłaciła zadłużenia w związku z czym powód wystąpił na drogę sądową celem dochodzenia należności i w dniu 15 marca 2011 roku Sąd Okręgowy

w Krakowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym nakazując I. G. aby zapłacił kwotę 269.478,28zł wraz z ustawowymi odsetkami na rzecz R. S.. Końcowo powód wskazał, iż zarówno (...) (Podwykonawca) jak również firma (...) S.A. (Generalny Wykonawca) nie wywiązały się ze swoich zobowiązań, przy czym powód wykonał wszystkie swoje zobowiązania.

Z uwagi na powyższe oraz solidarną odpowiedzialność Inwestora wobec Wykonawcy, o której mowa w art. 647¹§5kc, powód wystąpił z niniejszym pozwem (pozew wraz z uzasadnieniem k. 2-5).

Zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2012 roku stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i sprawę przekazano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym (zarządzenie k. 30).

Dnia 23 lipca 2012 roku (data stempla pocztowego k. 81) pozwany złożył odpowiedź na pozew wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Jednocześnie pozwany podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej sądu oraz zarzut niewłaściwości wydziału gospodarczego i wniósł o przekazanie sprawy sądowi właściwemu, tj. Sądowi Okręgowemu w Lublinie I Wydziałowi Cywilnemu. Ustosunkowując się do treści pozwu, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W pierwszej kolejności pozwany wskazał, iż niniejsza sprawa nie powstała między przedsiębiorcami, bowiem pozwany nie jest przedsiębiorcą jak też przedmiotowa sprawa nie powstała na tle stosunków będących w zakresie prowadzonej przez pozwaną Uczelnię działalności, bowiem nie mieści się w podstawowych, statutowych zadaniach (...) z siedzibą w L.. Niezależnie od powyższego podniesiono, że dla uznania, iż w sprawie zachodzi odpowiedzialność solidarna inwestora za długi wykonawcy wobec podwykonawców, to zgodnie z art. 647¹§5kc niezbędne jest udowodnienie, że inwestorowi została przedstawiona do zaakceptowania umowa z wykonawcą bądź jej projekt, zawierający istotne postanowienia, w tym zakres robót. Wskazano, iż do pozwu załączono zawiadomienie skierowane do Inspektora nadzoru przez przedstawiciela wykonawcy, tj. (...) S.A.–

J. M., jednakże nie zostały spełnione pozostałe przesłanki odpowiedzialności inwestora, tj. powód nie wykazał aby wraz

z zawiadomieniem poinformował pozwanego o zakresie robót oraz innych istotnych elementach umowy. Pozwany wskazał, iż w niniejszej sprawie nie doszło do solidarnej odpowiedzialności inwestora za długi wykonawcy i podwykonawcy względem dalszych podwykonawców. Pozwany zaznaczył, iż powód nie przedstawił żadnego dowodu, który uzasadniałby żądanie pozwu (odpowiedź na pozew k. 50-53).

Postanowieniem z dnia 17 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Krakowie IX Wydział Gospodarczy przekazał sprawę tut. Sądowi jako właściwemu do jej rozpoznania (postanowienie k. 88).

W toku dalszego postępowania strony popierały swoje stanowiska w sprawie, powód popierał powództwo, zaś pozwany konsekwentnie nie uznawał powództwa i wnosił o jego oddalenie w całości (protokół rozprawy k. 10, k. 149, k. 209).

Ustalenia faktyczne:

R. S. od dnia 15 września 1998 roku prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w K. (zaświadczenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej k. 8). W ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód - jako Wykonawca - w dniu 15 grudnia 2009 roku zawarł z I. G. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w L. – jako Zamawiającym - umowę nr (...) na wykonanie robót instalacji sanitarnych, wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej, klimatyzacji w ramach projektu „(...) w S.”. Na mocy przedmiotowej umowy Zamawiający oświadczył, iż zawarł z (...) S.A. w L. umowę na wykonanie zadania pod nazwą „(...) w S.”. Na mocy §7 umowy strony ustaliły, iż Wykonawca ma prawo podpisać umowę o wykonanie części robót budowlanych

z podwykonawcami, zaś zlecenie prac podwykonawcom wymaga pisemnej zgody Zamawiającego co do zakresu i firmy (...)(umowa k. 10-17).

Dnia 14 maja 2010 roku (...) S.A. w L.

(Wykonawca) zwrócił się do pozwanego z wnioskiem nr (...)

o zatwierdzenie Podwykonawcy na roboty instalacyjne wentylacji (...) R. S. (wniosek k. 9).

Za wykonane prace powód wystawił I. G.

(Podwykonawcy) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) faktury VAT, które początkowo były regulowane terminowo, jednakże po pewnym czasie (...) zaprzestał uiszczania należności, wobec czego powód i I. G. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w L. rozwiązali przedmiotową umowę za porozumieniem stron. Na mocy porozumienia z dnia 31 lipca 2010 roku do umowy nr (...) z dnia 15 grudnia 2009 roku, I. G. uznał istniejące zadłużenie wobec powoda wynoszące na dzień 31 lipca 2010 roku łącznie 269.478,28zł (porozumienie k. 44-45, wezwanie do zapłaty k. 24).

Następnie pismem z dnia 2 sierpnia 2010 roku powód został poinformowany, że I. G.prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...)w L., w dniu 27 lipca 2010 roku

odstąpił z winy (...) S.A.od umowy na realizację zadania pod nazwą „(...) w S.” i z związku z tym, przerwane zostają wszelkie roboty realizowane przez powoda na zlecenie firmy (...)I. G.na ww obiekcie (pismo k. 22).

Pismem z dnia 8 września 2010 roku skierowanym do

(...) S.A. w L., I. G. zlecił dokonanie zapłaty kwoty 171.665,26zł oraz kwoty 97.813,02zł na rzecz powoda (pismo k. 23).

Pomimo zawarcia porozumienia z dnia 31 lipca 2010 roku I. G. nie spłacił zadłużenia wobec powoda, w związku z czym powód wystąpił na drogę sądową celem dochodzenia należności. W dniu 15 marca 2011 roku Sąd Okręgowy w Krakowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym nakazując I. G. aby zapłacił kwotę łącznie 269.478,28zł wraz

z ustawowymi odsetkami na rzecz R. S.. W dniu 13 kwietnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Krakowie nadał klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci powyższego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 15 marca 2011 roku (nakaz zapłaty k. 27, postanowienie k. 28).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody.

Odnośnie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy (i ich kopii), należy wskazać, iż żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń, co do ich prawdziwości i autentyczności. Sąd z urzędu nie dostrzegł również jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania ich prawdziwości. Stąd też, ta kategoria dowodów została obdarzona w całości walorem wiarygodności

i mogła posłużyć do weryfikacji dowodów osobowych, pod kątem stworzenia łańcucha dowodów niesprzecznych wewnątrznie, wzajemnie, logicznie się dopełniających.

Rozważania prawne:

Powództwo podlega oddaleniu.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanego (...)z siedzibą w L.kwoty 269.479,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 171.665,26zł od dnia 31 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty i od kwoty 97.813,02zł od dnia

16 września 2010 roku do dnia zapłaty z tytułu solidarnej odpowiedzialności inwestora (pozwanego) za długi wykonawcy i podwykonawcy względem dalszych podwykonawców. Argumentami przemawiającymi za

uwzględnieniem powództwa był w ocenie powoda fakt skierowania w dniu 14 maja 2010 roku przez (...) S.A.w L.(Wykonawcy) do pozwanego wniosku o zatwierdzenie podwykonawcy na roboty instalacyjne wentylacji (...)R. S.oraz okoliczność,

iż pozwany nie zgłosił sprzeciwu w terminie 14 dni, co do osoby podwykonawcy, tj. powoda, co przemawia za przyjęciem milczącego wyrażania przez pozwanego zgody w tym zakresie.

Strona pozwana w toku całego niniejszego postępowania negowała fakt, iż została jej – jako inwestorowi - przedstawiona do zaakceptowania umowa z wykonawcą bądź jej projekt, zawierający istotne postanowienia, w tym zakres robót, a co za tym idzie negowała fakt solidarnej odpowiedzialności inwestora za długi wykonawcy i podwykonawcy względem dalszych podwykonawców.

Mając wzgląd na powyższe należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. W przedmiotowej więc sprawie to powód miał za zadanie wykazać, iż doszło do solidarnej odpowiedzialności inwestora za długi wykonawcy i podwykonawcy względem dalszych podwykonawców oraz że na pozwanym ciąży obowiązek zapłaty na jego rzecz podnoszonej w pozwie kwoty pieniędzy.

W niniejszej sprawie niewątpliwym jest, iż umowa nr (...), zawarta w dniu 15 grudnia 2009 roku pomiędzy powodem (...)R. S.z siedzibą w K.- jako Wykonawcą - a I. G.prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...)z siedzibą w L.– jako Zamawiającym, w § 1 określała jej przedmiot, którym było wykonanie robót instalacji sanitarnych, wentylacji mechanicznej nawiewno – wywiewnej, klimatyzacji w ramach projektu „(...) w S.”. Na mocy przedmiotowej umowy Zamawiający oświadczył, iż zawarł z (...) S.A.w L.umowę na wykonanie zadania pod nazwą „(...) w S.”. Niewątpliwym jest też, iż przedmiotowa umowa określała również kwestie związane z podwykonawstwem, stanowiąc w § 7 ust. 1,

iż wykonawca ma prawo podpisać umowę o wykonanie części robót budowlanych, tj. może powierzyć wykonanie części przedmiotu umowy podwykonawcom, zaś zlecenie prac podwykonawcom wymaga pisemnej zgody zamawiającego co do zakresu i firmy podwykonawcy. W przypadku braku aprobaty zamawiającego odnośnie wskazanego przez wykonawcę podwykonawcy, zamawiający miał prawo żądać od wykonawcy zmiany podwykonawcy (§7ust.3 umowy), zaś w przypadku zmiany podwykonawcy, wykonawca musiał uzyskać akceptację zamawiającego (§7ust.4 umowy).

W świetle zapisów powyższej umowy, przewidującej wyraźnie nie tylko przedmiot umowy, ale i możliwość jej realizacji za pomocą podwykonawców, należy więc przyjąć, iż strony ustaliły zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców - był to zakres robót wynikający z § 1 umowy.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że w dniu 14 maja 2010 roku (...) S.A. w L.

(Wykonawca) zwrócił się do pozwanego z wnioskiem nr (...) o zatwierdzenie Podwykonawcy na roboty instalacyjne wentylacji (...) R. S.. Brak jest natomiast dowodu potwierdzającego przedstawienie inwestorowi do zaakceptowania umowy z wykonawcą bądź jej projektu, zawierającego istotne postanowienia, w tym zakres robót, a co za tym idzie wyrażenia przez pozwanego zgody na zawarcie z powodem umowy.

Podkreślenia wymaga w tym miejscu, iż umowa pomiędzy powodem (jako wykonawcą) a I. G. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w L. – jako Zamawiającym bez wątplenia ma formę pisemną, opatrzona została podpisami obu stron, odpowiednio reprezentowanych, określała przedmiot robót, wynagrodzenie, sposób zapłaty, termin rozpoczęcia prac. Pozostała więc do wyjaśnienia kwestia wspomnianej już zgody.

Zgodnie z art. 647¹ § 2 kc do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymaga zgoda inwestora. Jeżeli inwestor

w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy.

Zauważyć należy, iż dyrektywa szczegółowej wykładni cytowanego przepisu zawiera się w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

z dnia 29 kwietnia 2008 roku (III CZP 6/o8, OSNC z 2008 Nr 11, poz. 121),

w której wyrażono pogląd, iż zgoda inwestora może być wprawdzie wyrażona przez każde zachowanie, które ją ujawnia w sposób dostateczny (art. 60 kc), jednakże zgodę tę uważa się za wyrażoną w razie ziszczenia się przesłanek określonych w art. 647¹ § 2 zdanie drugie kc. Aby można było przypisać inwestorowi milczącą zgodę na zawarcie umowy przez wykonawcę

z podwykonawcą konieczne jest łączne wypełnienie wszystkich przesłanek omawianego przepisu, to znaczy przedstawienie inwestorowi umowy zawartej

z podwykonawcą lub jej projektu wraz ze stosowną częścią dokumentacji, która dotyczy przedmiotu umowy. Aby możliwe było przyjęcie, że milczenie inwestora oznacza jego zgodę, treść przedłożonej umowy lub jej projektu powinna obejmować wszystkie postanowienia istotne dla określenia zakresu odpowiedzialności solidarnej inwestora, a jej uzupełnieniem jest odpowiednia część dokumentacji, obejmująca roboty będące przedmiotem przedstawianej umowy (projektu). Sąd Najwyższy podkreślił przy tym, że przedstawienie dokumentacji nie oznacza prostego jej doręczenia, lecz jest działaniem kierunkowym, którego realizacja wymaga wskazania adresatowi przyczyny dostarczenia mu zestawu dokumentów. Dopiero spełnienie wszystkich omówionych wymagań powoduje, że można przypisać milczeniu inwestora znaczenie oświadczenia woli o wyrażeniu zgody.

Także za istotne uznać należy wskazanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2010r., II CSK 210/10, Biul. SN 2010/12/16), że zgoda inwestora, wyrażona w sposób dorozumiany na zawarcie umowy wykonawcy z podwykonawcą jest skuteczna, gdy dotyczy konkretnej umowy, której istotne postanowienia, decydujące o zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora z wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy są znane inwestorowi, albo z którymi miał możliwość zapoznania się. Inwestor nie musi znać treści całej umowy lub jej projektu, a jego znajomość istotnych postanowień umowy podwykonawczej decydujących o zakresie jego odpowiedzialności nie musi pochodzić od wykonawcy lub podwykonawcy, może mieć dowolne źródło i nie musi być ukierunkowana na wyrażenie zgody na zawarcie umowy podwykonawczej.

Biorąc pod uwagę okoliczności niniejszej sprawy, nie można więc mówić o powstaniu odpowiedzialności solidarnej strony pozwanej za wynagrodzenie powoda, a to wobec braku zgody inwestora na zawarcie umowy z powodem, i nieznajomości warunków takiej umowy, w tym również wysokości ustalonego w umowie wynagrodzenia. Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie nie wynika aby została przedstawiona inwestorowi (pozwanemu) umowa zawarta z podwykonawcą lub jej projekt wraz ze stosowną częścią dokumentacji, która dotyczy przedmiotu umowy. Zatem nie ziszczyły się wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 647¹ § 2 zdanie drugie kc, co wyklucza przyjęcie, że milczenie inwestora oznaczało jego zgodę.

Wszystkie powyższe okoliczności nakazywały przyjąć, iż powód nie udowodnił, iż pozwany jest zobowiązany wobec nich do zapłaty kwoty objętej żądaniem pozwu.

Z tych wszystkich względów, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku, oddalając powództwo w całości (punkt I wyroku).

Za podstawę rozstrzygnięcia w punkcie II wyroku o kosztach procesu Sąd przyjął określoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadę, że strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W tym wypadku do niezbędnych kosztów procesu należało zaliczyć wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego

w osobie radcy prawnego w kwocie 7.200,00 złotych zgodnie z § 6 pkt

7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z

urzędu oraz opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych- ustaloną na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 roku, Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), łącznie 7.217,00zł (punkt II wyroku).

Z tych względów na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.